

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “Д-Р ПЕТЪР БЕРОН”

**2670 гр. Бобов дол, обл. Кюстендил, ул. „Васил Коларов” № 1
Тел. 0886626284, вътр. 161 , e-mail:cou_pberon_bd@abv.bg**

**У Т В Ъ Р Ж Д А В А М:.....
Директор Снежанка Славкова**

Заповед № .../15.09.2023 г.

Е Т И Ч Е Н   К О Д Е К С

ЗА ПОВЕДЕНИЕТО НА УЧИТЕЛИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ

В СУ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН” - ГР. БОБОВ ДОЛ

Приет на заседание на ПС от 15.09.2023 г.

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

Чл.1 (1). Настоящият кодекс определя етичните правила за поведение на учителите, служителите и работниците в СУ ”Д-р Петър Берон”, гр. Бобов дол и има за цел да повиши общественото доверие в техния морал и професионализъм, както и да издигне престижа на училището.

(2). Настоящият кодекс има за цел да формира организационна култура, спомагаща за утвърждаване на доброто име на СУ ”Д-р Петър Берон”, както и да повишава общественото доверие в професионализма и морала на учителите, служителите и работниците.

Чл.2 (1). Дейността на учителите, служителите и работниците от СУ ”Д-р Петър Берон” гр. Бобов дол се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност, отговорност и отчетност.

(2). Всеки учител и служител и работник е длъжен да изпълнява служебните си задължения, като:

- спазва действащото в Република България законодателство;
- осъществява действия, предлага и взема решения, водещи до елиминиране на произвола и до укрепване на доверието към просветната институция;
- се отнася любезно, възпитано и с уважение към всеки, зачитайки правата и достойнството на личността и не допуска каквито и да са прояви на дискриминация;
- следва поведение, което не накърнява престижа на учебното заведение, както при изпълнение на служебните си задължения, така и в своя обществен и личен живот;
- изпълнява възложените му функции и осъществява дейността си компетентно, обективно и добросъвестно като се стреми непрекъснато да подобрява работата си в интерес на гражданите и защитава интересите на училището.

ГЛАВА ВТОРА

Ценности и компетентности

Чл.3. Базовите ценности, изповядвани от СУ „Д-р Петър Берон” са:

1. Професионална компетентност – учителят, служителят и работникът притежава знанията, уменията и квалификацията за заеманата длъжност.
2. Ефективност – учителят и служителят постига максимални резултати от труда при минимално физическо и психическо усилие и разход на ресурси.
3. Отговорност и изпълнителност - учителят, служителят и работникът имат развито чувство на дълг при изпълнение на трудовите си задачи.
4. Услужливост – учителят и служителят са услужливи към търсещите информация, услуги или съдействие.
5. Вежливост - учителят, служителят и работникът имат устойчиво и любезно поведение.
6. Честност - учителят, служителят и работникът коректно представят своята гледна точка.
7. Лоялност - учителят, служителят и работникът се отнасят почтено и уважително към училището.
8. Подходящ външен вид – учителят и служителят се стремят да изглеждат по начин, съответстващ на средата , в която работят.

Чл.4. СУ „Д-р Петър Берон” се стреми към постигане на:

1. Полезност за обществото.
2. Максимални резултати в учебно възпитателната работа.
3. Обществено признание – създаване на привлекателна визия на учебното заведение.
4. Колегиални отношения – изграждане на взаимно приемливи отношения между всички членове на организацията.

Чл.5. Всеки учител и служител е длъжен да познава и спазва:

1. Специфичните за образователната система нормативни документи.
2. Закона за квалифицираната информация.
3. Закона за закрила от дискриминация
4. Етичния кодекс на работещите с деца.
5. Вътрешно - училищните документи – правилници, инструкции, инструктажи и др.

ГЛАВА ТРЕТА

Взаимоотношения с ученици, колеги и служители на затвора

Чл.6. Учителят и служителят предоставят качествени услуги, достъпни за всички, като изпълняват задълженията си безпристрастно и без предубеждения, създавайки условия на равнопоставеност на разглежданите случаи и засегнатите лица.

Чл.7. Участват активно в процеса на подобряване качеството на предлаганите услуги, като се отнасят внимателно и открито, с необходимото уважение и отзивчивост към всеки един от тях и техните искания. Те са длъжни да имат поведение, което не провокира конфликтни ситуации, а при възникването им, да се стремят към безболезнено разрешаване като контролират емоциите и реакциите си, независимо от обстоятелствата и държанието на външните лица.

Чл.8. Учителят и служителят зачитат правата на всички ученици, колеги и служители на затвора, независимо от тяхната политическа, идеологическа, расова, религиозна и етническа принадлежност, като се въздържа от дискриминационни действия и показва добро възпитание, уважение и внимателно отношение към всички.

Чл.9. Учителят, служителят и работникът, са длъжни да изпълняват своите задължения законосъобразно, своевременно и точно, добросъвестно и безпристрастно. Те са длъжни да предоставят необходимата информация при спазване на действащото законодателство.

Чл.10. Учителят, служителят и работникът са длъжни да опазват данните и личната информация, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Чл.11. Учителят и служителят отговарят на поставените им въпроси и изпълняват поставените им задачи, съгласно длъжностната си характеристика, като при необходимост пренасочват проблема към съответното компетентно лице.

Чл.12 (1). В своите колегиални взаимоотношения учителите, служителите и работниците се ръководят от принципите на лоялност, взаимно уважение, сътрудничество и йерархична подчиненост.

(2). Учителят, служителят или работникът няма право да уронва доброто име или да поставя под съмнение професионализма на колегите си чрез неуместни изявления или действия.

(3). Недопустимо е отправянето на обиди между учители, служители и работници, както и дискриминационни прояви в отношенията помежду им.

Чл.13. Учителят, служителят или работникът е длъжен да помага на колегите си за изпълнение на техните служебни задължения в рамките на своята компетентност и функции.

Чл.14. При възникване на спорове между колеги, същите следва да се решават в рамките на добрия тон като е недопустимо това да става в присъствието на външни лица.

Чл.15. В отношенията си с колегите, всеки един учител, служител или работник е длъжен да проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на личността.

Чл.16. Със своето лично поведение и чувство за отговорност учителят, служителят и работникът трябва да дава пример на останалите си колеги, а ръководството и директорът на своите подчинени.

Чл.17. Учителят, служителят или работникът се отнася с учениците с нужното уважение, като не накърнява достойнството им, не създава конфликти, не нарушава правата им и не ги дискриминира.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Професионално поведение

Чл.18. Учителите, служителите и работниците и ръководството на СУ „Д-р Петър Берон“ проявяват висок професионализъм, безпристрастност и активност при провеждането на държавната политиката на Министерството на образованието и науката /МОН/, така и при осъществяването на неговите правомощия.

Чл.19. При изпълнение на своите задължения се придържат към лоялно поведение и почтеност в действията си като създават увереност у ръководителя, чиято дейност подпомагат, че може да му се доверят и да разчитат на него.

Чл.20. Учителят / служителят изпълнява задълженията си честно и безпристрастно, като не допуска пристрастия да му влияят.

Чл.21. Учителят, служителят и работникът изпълнява задълженията и функциите, вменени му с длъжностната характеристика и стриктно изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл.22. Учителят / служителят изпълнява само законосъобразните нареждания на директора.

Чл.23. Учителят, служителят или работникът споделя открито и честно с директора проблемите, с които се сблъсква в своята работа, както и своите идеи и предложения за тяхното решаване.

Чл.24. Учителят, служителят или работникът следва да противодейства на корупционни прояви и на други неморални такива, които биха уронили престижа и доброто име на СУ „Д-р Петър Берон“.

Чл.25 (1). Учителят, служителят или работникът опазва повереното му държавно имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

(2). Всеки един от учителите и служителите може да ползва имуществото, документите и информацията на училището само за осъществяване на служебните си задължения.

ГЛАВА ПЕТА

Лично поведение на учителите, служителите и работниците

Чл.26 (1) Учителят, служителят или работникът е длъжен да спазва поведение, съобразено със законите, с общоприетите морални норми и общочовешки ценности, както и да не уронва престижа на СУ „Д-р Петър Берон“ и да пази авторитета на институцията, която представлява.

(2) Учителят, служителят или работникът изпълнява добросъвестно трудовите си задължения при спазване на дадените му указания от висшестоящите органи.

Чл.27. Учителят, служителят или работникът се стреми да не предизвиква с поведението си конфликтни ситуации, а при възникването на такива се стреми да ги преустанови или разреши като запазва спокойствие, контролира емоциите и действията си и не допуска участие в скандали и прояви, несъвместими с добрите нрави.

Чл.28 (1) Учителят, служителят или работникът се стреми да декларира точно и навреме данните за определяне на данъчните му задължения

(2) Служителят или работникът трябва да бъде честен и точен по отношение на всякакви финансови въпроси, имащи отношение към професионалните взаимоотношения.

Чл.29. Учителят, служителят или работникът не може да извършва дейности, забранени от закона, както и да получава приходи от забранени със закон дейности.

Чл.30. (1) Учителят / служителят придобива и управлява личната си собственост по начин, който не поражда никакво съмнение за възползване от служебното си положение.

(2) От учителя, служителя или работника се очаква да избягва сблъсъка между служебните си задължения и личните си интереси.

Чл.31 (1) Учителят/ служителят се стреми да повиши своя професионализъм и квалификация, чрез придобиване на нови знания и умения, свързани с длъжността му и се старее да развива собствения си потенциал и да постига увеличаване ефективността и качеството на работата.

(2) Всеки един от учителите, служителите и работниците следва да извършва дейността си компетентно, добросъвестно и отговорно, като се стреми към непрекъснато усъвършенстване и повишаване на своята компетентност.

ГЛАВА ШЕСТА

Конфликт на интереси

Чл.32. Когато на учителя / служителя е възложена задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт на интереси, той е длъжен своевременно да информира директора.

Чл.33. Учителят / служителят не трябва да използва своето служебно задължение за осъществяване на свои лични или семейни интереси.

Чл.34. Учителят, служителят или работникът, който е напуснал СУ „Д- П .Берон“ няма право да се възползва, да злоупотребява или да изнася информация, която му е станала известна поради или във връзка с длъжността, която е заемал.

Допълнителни разпоредби

Чл.35. Всички констатирани нарушения в настоящия кодекс се разглеждат от Комисията по етика към СУ „Д-р Петър Берон” - гр. Бобов дол, като се прилагат Вътрешните правила за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагане на Етичния кодекс.

Чл.36. Комисията по етика е съставена от представител на:

- работодателя;
- педагогическия персонал;
- непедагогическия персонал.

Чл.37. Настоящият Етичен кодекс е разработен въз основа на Закона за финансовото управление и контрол, Методически насоки по елементите на финансовото управление и контрол и ЗИНЗС.

Чл.38. При първоначално постъпване на работа всеки един учител, служител или работник е длъжен да се запознае с разпоредбите на настоящия кодекс.

Чл.39. При осъществяване на действия, несъвместими с етичните норми на поведение, учителят, служителят или работникът, който ги е извършил или допуснал, следва сам да се оттегли от работното си място.

Чл.40. При неспазване на нормите на поведение, съдържащи се в Етичния кодекс, всеки учител, служител или работник носи дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилата на поведение, съдържащи се в този Етичен кодекс, са неизменна част от ежедневната дейност на работещите в училището.

§ 2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законност на действията и защита от неоснователни обвинения

§ 3. Настоящият кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:
  - неспазване на действащото законодателство;
  - неспазване на вътрешно - училищните документи;
  - действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
  - грубо отношение към учениците, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
  - прояви на накърняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
  - прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване на интересите на други лица.
2. Наблюдението и докладването на нарушенията да се извършват по две направления:
  - вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
  - външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.
3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник –регистър.
4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

5. Комисията е в 3-членен състав от представители на:
ръководството: Снежанка Славкова – директор
работниците: Радка Бисерина- учител по философски цикъл и история и цивилизации
Снежана Божилова- учител по ПП
6. Комисията се председателства от Снежанка Славкова – директор
7. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
8. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.
9. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.
10. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.
11. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.
12. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.
13. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.
14. За предприетите мерки и наложени наказания председателят на комисията по етика уведомява лицето, подало сигнала.
15. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

Настоящият Етичен кодекс и Вътрешните правила за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагане на етичния кодекс са приети на заседание на ПС, проведено на 15.09.2023 г., утвърдени със Заповед №... /15.09.2023 г. Влизат в сила от деня на утвърждаването им.